

Η ΕΞΕΛΙΚΤΙΚΗ ΔΙΑΣΤΑΣΗ ΣΤΙΣ ΣΧΟΛΕΣ ΓΟΝΕΩΝ. ΕΜΠΕΙΡΙΕΣ ΚΑΙ ΕΦΑΡΜΟΓΕΣ

Πρόεδρος Συμποσίου: Μαλικιώση-Λοϊζου Μ.

Συζητητής Συμποσίου: Μαλικιώση-Λοϊζου Μ.

Πανεπιστήμιο Αθηνών

Οι σημερινοί γονείς αντιμέτωποι με τις τρέχουσες οικονομικές και κοινωνικές εξελίξεις που επιφέρουν αλλαγές στη δομή και τις λειτουργίες της οικογένειας, χρειάζονται υποστήριξη στο ρόλο τους με τη μορφή συστηματικής συμβουλευτικής, η οποία θα βασίζεται στις αρχές της διά βίου εκπαίδευσης ενηλίκων και της συμβουλευτικής ψυχολογίας.

Οι Σχολές Γονέων, ως βασικός θεσμός εκπαίδευσης ενηλίκων στη χώρα μας αλλά και διεθνώς, απευθύνονται σε γονείς παιδιών όλων των ηλικιών, ανεξαρτήτως φύλου και εθνικότητας με σκοπό την εκπαίδευση των γονέων πάνω σε θέματα που αφορούν στα παιδιά τους σε κάθε αναπτυξιακό στάδιο. Η συμμετοχή στις Σχολές Γονέων εφοδιάζει τους γονείς με γνώσεις και δεξιότητες και μπορεί να συμβάλει σημαντικά στην πρόληψη και προαγωγή της ψυχικής υγείας των παιδιών και της οικογένειας γενικότερα.

Στο παρόν συμπόσιο θα παρουσιαστούν πέντε εργασίες που αφορούν σε θέματα εξέλιξης και ανάπτυξης των παιδιών και τον τρόπο προσέγγισής τους στις ομάδες Σχολών Γονέων. Η Ν. Γεωργίου θα παρουσιάσει τη δομή των Σχολών Γονέων της Γενικής Γραμματείας Εκπαίδευσης που υποστηρίζεται από το Ινστιτούτο Διαρκούς Εκπαίδευσης Ενηλίκων (Ι.Δ.ΕΚ.Ε.), του Υπουργείου Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων και περιλαμβάνει τρία προγράμματα: «Συμβουλευτική Γονέων», «Σχέσεις Σχολείου-Οικογένειας» και «Εκπαίδευση και Συμβουλευτική Υποστήριξη Οικογενειών Τσιγγάνων, Μουσουλμάνων, Παλιννοστούντων και Μεταναστών». Ο Α. Ζεργιώτης θα αναφερθεί στην ανάπτυξη της συνεργασίας οικογένειας και σχολείου μέσα από τη συμμετοχή των γονέων στις Σχολές Γονέων. Στη συνέχεια, εστιάζοντας περισσότερο σε θέματα συμβουλευτικής γονέων, οι Α. Γιοβαζολιάς και Μ. Μαλικιώση-Λοϊζου θα παρουσιάσουν το φαινόμενο του σχολικού εκφοβισμού και τον ρόλο των γονέων στην πρόληψη και αντιμετώπιση του μέσα από τις Σχολές Γονέων. Η Α. Γιώτσα θα αναφερθεί στην σπουδαιότητα και τον τρόπο καλλιέργειας της συναισθηματικής αγωγής σε κάθε ηλικιακό στάδιο των παιδιών, μέσα από τις Σχολές Γονέων. Τέλος, η εισήγηση των Α. Μπενέτου και Α. Καρακώστα, θα εστιαστεί στην εκπαίδευση των γονέων στις βασικές δεξιότητες συμβουλευτικής λαμβάνοντας ιδιαίτερα υπόψη τα εξελικτικά στάδια των παιδιών.

S28A

**Η ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΤΩΝ ΣΧΟΛΩΝ ΓΟΝΕΩΝ ΤΗΣ ΓΕΝΙΚΗΣ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑΣ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΕΝΗΛΙΚΩΝ ΤΟΥ ΥΠ.Ε.Π.Θ.**

Γεωργίου Ν.

Υπεύθυνη Έργου «Σχολές Γονέων»

Οι Σχολές Γονέων της Γενικής Γραμματείας Εκπαίδευσης Ενηλίκων του Υπουργείου Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων αποτελούν κρατική δομή και λειτουργούν σε όλους τους νομούς της χώρας.

Οι Σχολές Γονέων αποσκοπούν στη συστηματική εκπαίδευση των γονέων σε θέματα όπως η βελτίωση της επικοινωνίας στην οικογένεια, η επικοινωνία γονέων-εκπαιδευτικών, η απόκτηση γνώσεων για τις ψυχικές, κοινωνικές, πνευματικές ανάγκες των παιδιών σε κάθε στάδιο ανάπτυξής τους, η ανάπτυξη δεξιοτήτων για την έγκαιρη διάγνωση και αντιμετώπιση δύσκολων συμπεριφορών των παιδιών.

Στις Σχολές Γονέων λειτουργούν τρία επιμορφωτικά προγράμματα:

«Συμβουλευτική Γονέων» διάρκειας 40 ωρών, «Σχέσεις Οικογένειας- Σχολείου» διάρκειας 20 ωρών και «Εκπαίδευση και Συμβουλευτική Υποστήριξη Οικογενειών Τσιγγάνων, Μουσουλμάνων, Παλιννοστούντων και Μεταναστών, διάρκειας 50 ωρών για θέματα Αγωγής Υγείας και συμβουλευτικής στήριξης. Στην παρούσα εργασία παρουσιάζεται η λειτουργία, η στελέχωση και η δράση των Σχολών Γονέων, όπως επίσης και ο σχεδιασμός προγραμμάτων στα πλαίσια της Δ΄ Προγραμματικής Περιόδου, προκειμένου να ανταποκρίνονται στις ανάγκες της σύγχρονης οικογένειας.

S28B

ΚΑΛΛΙΕΡΓΩΝΤΑΣ ΤΗ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΣ ΚΑΙ ΣΧΟΛΕΙΟΥ, ΜΕΣΑ ΑΠΟ ΤΗ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΣΤΙΣ ΟΜΑΔΕΣ ΤΩΝ ΣΧΟΛΩΝ ΓΟΝΕΩΝ

Ζεργιώτης Α.Ν.

Πανεπιστήμιο Αθηνών

Η γονεϊκή εμπλοκή, όπως ονομάζεται, αναφέρεται στη συμμετοχή των γονέων στη σχολική εκπαιδευτική διαδικασία. Το γεγονός ότι η μόρφωση αποτελεί αξία πρώτης προτεραιότητας για την νεοελληνική κοινωνία, έχει σαν αποτέλεσμα οι γονείς να την θεωρούν ως την καλύτερη επένδυση για το μέλλον των παιδιών τους και να αφιερώνουν σημαντικό χρόνο προκειμένου να ενημερώνονται και να παρακολουθούν από κοντά τις επιδόσεις τους αλλά και τη γενικότερη προσαρμογή τους στο σχολείο. Αυτό τους φέρνει σε στενή και άμεση επαφή με τις εκπαιδευτικές δομές και τους εκπαιδευτικούς, και ιδιαίτερα αυτούς της προσχολικής και της πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης, όπου οι ίδιοι θεωρούν ότι η ενεργός συμμετοχή τους στη διαδικασία εκπαίδευσης των παιδιών τους είναι τόσο σημαντική όσο και απαραίτητη.

Το σχολείο έχει θεσμικό ρόλο, ο οποίος αφορά στη μόρφωση, στην κοινωνικοποίηση και στην αγωγή των μαθητών του, ενώ ο ρόλος της οικογένειας είναι κυρίως υποστηρικτικός, με έμφαση στην σωστή ανατροφή των παιδιών. Η θετική εμπλοκή των γονέων επιδρά στη βελτίωση της ακαδημαϊκής επίδοσης των παιδιών και στην μείωση των τυχόν αρνητικών συμπεριφορών τους στο σχολείο. Οι γονείς, όμως, σε πολλές περιπτώσεις, έχοντας προσωπικές αναφορές και βιώματα από την δική τους εκπαιδευτική εμπειρία, ή λειτουργώντας στο επίπεδο των προσδοκιών τους, δεν επιλέγουν πάντα τον κατάλληλο τρόπο στην προσπάθειά τους να καθορίσουν το είδος και το βαθμό εμπλοκής τους στη σχολική πορεία του παιδιού τους. Έτσι, πολλοί από αυτούς, στην προσπάθειά τους να παρακολουθούν από κοντά και να ενισχύουν την πορεία του παιδιού τους στο σχολείο, συγχέουν τα όρια, επιλέγουν λανθασμένες στρατηγικές και αδυνατούν πολύ συχνά να ανταποκριθούν σωστά στον υποστηρικτικό-γονεϊκό τους ρόλο.

Η συμμετοχή στις ομάδες των Σχολών Γονέων, μέσα από ένα ειδικό πρόγραμμα συμβουλευτικών βιωματικών συναντήσεων διάρκειας 20 ωρών, βοηθά τους γονείς να συνεργαστούν με καλύτερους όρους με το σχολείο και τους εκπαιδευτικούς του παιδιού τους και να είναι γενικότερα πιο αποτελεσματικοί στην άσκηση του γονεϊκού τους ρόλου στον τομέα αυτό.

S28C

Ο ΡΟΛΟΣ ΤΩΝ ΓΟΝΕΩΝ ΣΤΗΝ ΠΡΟΛΗΨΗ ΚΑΙ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ ΤΟΥ ΣΧΟΛΙΚΟΥ ΕΚΦΟΒΙΣΜΟΥ: ΤΟ ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ ΤΩΝ ΣΧΟΛΩΝ ΓΟΝΕΩΝ

Γιοβαζολιάς Α.¹, Μαλικιώση-Λοϊζου Μ.²

¹Λέκτορας Συμβουλευτικής Ψυχολογίας, Τμήμα Ψυχολογίας, Σχολή Κοινωνικών Επιστημών, Πανεπιστήμιο Κρήτης

²Καθηγήτρια Συμβουλευτικής Ψυχολογίας Τμήμα Εκπαίδευσης και Αγωγής στην Προσχολική Ηλικία, Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών

Ο σχολικός εκφοβισμός υποδηλώνει την σωματική, λεκτική και ψυχολογική επίθεση ή τρομοκράτηση με σκοπό την πρόκληση φόβου, θλίψης ή ακόμα και βλάβης ενός ατόμου που αναλογικά έχει μικρότερη δύναμη από τον/τους δράστη/ες. Τα τελευταία χρόνια το φαινόμενο γίνεται ολοένα και εντονότερο προκαλώντας προβλήματα στην ομαλή διεξαγωγή της εκπαιδευτικής διαδικασίας αλλά και αυξανόμενη ανησυχία στις οικογένειες των παιδιών που εμπλέκονται σε αυτό.

Ο ρόλος των γονέων στην πρόληψη αλλά και αντιμετώπιση του φαινομένου έχει ερευνηθεί από πολλούς ερευνητές. Με βάση το πλήθος των ερευνητικών δεδομένων έχουν αναπτυχθεί διάφορα προγράμματα ευαισθητοποίησης και εκπαίδευσης των γονιών στη διαχείριση παρόμοιων περιστατικών. Οι σχολές γονέων αποτελούν ένα χαρακτηριστικό παράδειγμα αυτής της πραγματικότητας αφού στα πλαίσιά τους αναδύκνεται ολοένα και περισσότερο η ανάγκη των γονιών για συζήτηση αλλά και ενημέρωση πάνω στο συγκεκριμένο ζήτημα.

Η παρούσα εισήγηση θα ασχοληθεί με τους κύριους θεματικούς άξονες της ευαισθητοποίησης και ενημέρωσης σε θέματα σχολικού εκφοβισμού στα πλαίσια των σχολών γονέων. Θα γίνει αναφορά στην μεθοδολογία εκπαίδευσης των γονέων σε ζητήματα σχολικού εκφοβισμού με ιδιαίτερη έμφαση στην ανάγκη έγκαιρης αναγνώρισης του φαινομένου. Τέλος, θα παρουσιαστούν συγκεκριμένες κατευθύνσεις που δίνονται στους γονείς για την διαχείριση περιστατικών εκφοβισμού (είτε με παιδιά-θύματα, παιδιά-θύτες, παιδιά παρατηρητητές) αλλά και γενικότερα για τρόπους διαπαιδαγώγησης που ευνοούν την ανάπτυξη ενσυναίσθησης, την υγιή συναισθηματική έκφραση, την διεκδικητικότητα και τον λειτουργικό χειρισμό του θυμού στα παιδιά.

S28D

**Η ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΤΩΝ ΓΟΝΕΩΝ ΣΤΗ ΣΥΝΑΙΣΘΗΜΑΤΙΚΗ ΑΓΩΓΗ
ΜΕΣΑ ΑΠΟ ΟΜΑΔΕΣ ΣΧΟΛΩΝ ΓΟΝΕΩΝ**

Γιώτσα Α.

Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων

Στη σημερινή εποχή που χαρακτηρίζεται από έντονες κοινωνικές αλλαγές και το μεταχηματισμό της ελληνικής οικογένειας, οι γονείς αντιμετωπίζουν νέες προκλήσεις και προβλήματα στην ανατροφή των παιδιών τους. Γι' αυτό έχουν ανάγκη από υποστήριξη στο ρόλο τους, με τη μορφή συστηματικής συμβουλευτικής, βασισμένης στις αρχές της διά βίου εκπαίδευσης ενηλίκων, της συστημικής προσέγγισης και της συμβουλευτικής ψυχολογίας. Οι Σχολές Γονέων ανταποκρίνονται στην ανάγκη αυτή των γονέων για παροχή γνώσεων και πληροφοριών, βοηθώντας τους να τροποποιήσουν τις μη λειτουργικές στάσεις και συμπεριφορές τους για την καλύτερη επικοινωνία μέσα στην οικογένεια, η οποία δεν μπορεί να επιτευχθεί αν τα μέλη ενός οικογενειακού συστήματος δεν εξασκηθούν με βιωματικό τρόπο στη συναισθηματική αγωγή.

Η συναισθηματική αγωγή, είναι η εκπαίδευση στην έκφραση και στον χειρισμό των συναισθημάτων, στηρίζεται στη συναισθηματική επικοινωνία μεταξύ των μελών της οικογένειας και διαπλάθει τα συναισθηματικά ευφυή άτομα. Η συναισθηματική αγωγή δεν στηρίζεται σε εξεύρεση στρατηγικών με στόχο τον έλεγχο της συμπεριφοράς των παιδιών, αλλά εστιάζεται στην δημιουργία και διατήρηση στενών συναισθηματικών δεσμών μεταξύ γονέων και παιδιών καθώς αυτά μεγαλώνουν.

Η παρούσα ανακοίνωση αναφέρεται στον τρόπο καλλιέργειας της συναισθηματικής αγωγής σε κάθε ηλικιακό στάδιο των παιδιών τους, μέσα από τις Σχολές Γονέων. Συγκεκριμένα παρουσιάζονται παραδείγματα ανάπτυξης της συναισθηματικής αγωγής στις ομάδες Σχολών Γονέων και τα αποτελέσματα της εγναρμογής τους.

S28E

**ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΤΩΝ ΓΟΝΕΩΝ ΣΤΙΣ ΒΑΣΙΚΕΣ ΔΕΞΙΟΤΗΤΕΣ
ΣΥΜΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ : ΙΔΙΑΙΤΕΡΟΤΗΤΕΣ ΣΤΟ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟ, ΜΕ ΒΑΣΗ
ΤΑ ΕΞΕΛΙΚΤΙΚΑ ΣΤΑΔΙΑ ΤΩΝ ΠΑΙΔΙΩΝ**

Μπενέτου Α., Καρακώστα Α.

Πανεπιστήμιο Αθηνών

Οι βασικές δεξιότητες της Συμβουλευτικής Ψυχολογίας αποτελούν ένα θεμέλιο όπου μπορούν να στηριχτούν πολλά από τα θέματα που απασχολούν τους συμμετέχοντες στις ομάδες Γονέων. Ουσιαστικά, με την εκπαίδευση των γονέων στις συγκεκριμένες δεξιότητες στοχεύουμε σε βελτίωση της ικανότητας τους να επικοινωνούν πολύ πιο αποτελεσματικά με τα παιδιά τους.

Στην παρουσίαση θα αναλυθούν όλες οι επιμέρους παράμετροι στη διδασκαλία των βασικών δεξιοτήτων συμβουλευτικής. Ακόμη, θα εξεταστεί η σπουδαιότητα των βασικών αρχών της συμβουλευτικής διαδικασίας στη σχέση γονέων-παιδιών για την καλύτερη επικοινωνία μεταξύ τους.(ενσυναίσθηση, αυθεντικότητα, αποδοχή.)

Στη συνέχεια, θα γίνει σύνδεση των παραπάνω με την χρησιμότητά τους για τους γονείς σε συγκεκριμένα θέματα που τους απασχολούν, ανάλογα με το εξελικτικό στάδιο των παιδιών. Η παρουσίαση θα κλείσει με περιγραφή μεθόδων για περισσότερο παραστατική εκπαίδευση των γονέων: το παίχνιδι ρόλων, η ανάλυση γραπτών διαλόγων, ακόμη και η χρήση κινηματογραφικών ταινιών είναι μερικά από τα μέσα που μπορούν να χρησιμοποιηθούν για μία πιο βιωματική διδασκαλία .